

: Posamezna številka 6 vinarjev :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 8. zjutraj, ob ponedeljkih ob 10. dopoldne. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1.20, s dostavljanjem na dom K 1.50; s pošto mesečno K 2.00, polletno K 10.—, letno K 18.—, za izposojnino celoletno K 30.—. Telefon številka 303.

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

: Posamezna številka 6 vinarjev :

Uredništvo in upravnistvo je v Franciskanski ulici 8. Oopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnistvu. Neprankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašanju popust. Za odgovor je priložiti ramko. Telefon številka 303.

Slovinci in italijanska pravna fakulteta.

Te dni smo čitali v tržaški „Edinosti“ članek o italijanski pravni fakulteti in v katerem se razpravlja to vprašanje s stališča, s kakršnega se do sedaj menda še ni razpravljalo v naši javnosti do danes.

Pisec dotičnega članka namreč računa s tem, da bi se italijanska pravna fakulteta eventualno ustanovila tudi v Trstu in pravi, da bi Slovenci ozir. avstrijski južni Slovani sploh morali v tem slučaju takoj zahtevati utrkviziranje fakultete, ob enem pa poziva slovensko srednješolsko mladino, naj se pridno uči italijanščine, ker znanje tega jezika bi ji v slučaju, da bi se italijanska pravna fakulteta ustanovila v Trstu, prav dobro došlo.

To vprašanje je za Slovence velike važnosti in bilo bi koristno, ako bi mu naša javnost posebno pa naši politični krogi, posvečali čem večjo pozornost. Do sedaj smo Slovenci principijelno nasprotovali ustanovitvi italijanske univerze, oz. pravne fakultete v Trstu, kjer Slovincem Italijani niti ljudskih šol ne privoščijo, bili smo pa tudi mnenja, da bi bili z ustanovitvijo italijanske visoke šole v Trstu oškodovani naši narodni interesi, malo kdo je pa prišel na misel, da bi imeli Slovenci od Italijanske pravne fakultete v Trstu morda celo kakšno narodno korist, ako pa stvar mirno in hladno presodimo, pridemo lahko do zaključka, da ustanovitev italijanske pravne fakultete v Trstu pravzaprav ne bi imela za nas posebne škode — prej koristi.

Kaj dobijo Italijani s tem, da se njihova pravna fakulteta, ki jo tako intakto dobijo, ustanovi ravno v Trstu? Par kričavec bi bilo v že takointakto kričanjem Trstu več, malo več demonstracij bi bilo v Trstu — in drugače nič, ker razvoja in napredovanja tržaških Slovincem ne bi mogli ovirati italijanski dijak. Italijani bi pa kmalu čutili posledice hiperprodukcije pravne naraščaja, ki bi mu stalo na razpolago zelo malo službenih mest, ker kompaktnosti italijanskega ozemlja, kjer je znanje slovensčine ozir. srbo-hrvaščine nepotrebno, v Avstriji razen južnega Tirola nikjer ni in ker se italijanski dijak ne bodo hoteli učiti slovensčine, ozir. srbo-hrvaščine in tudi ako se bodo hoteli učiti, bo šlo to zelo težko, bodo mogli dobiti službe samo v južnem Tirolu, kar je pa zelo malo, pa tudi ako bi to zadostovalo, nam niso tam čisto nič nevarni.

Slovinci se pa italijanščine lahko prav hitro naučijo in ako bi obiskovali slovenski juristi pravno fakulteto v Trstu, bi imeli vse jezikovne kvalifikacije za vse službe na Primorskem, Kranjskem, Stajerskem in Koroškem, od česar bi imeli Slovenci samo koristi.

Ako bi se italijanska pravna fakulteta ustanovila v Trstu, bi jo go-

tovo obiskovali vsi slovenski, hrvaški in srbski juristi iz Primorja in Dalmacije, velika večina slovenskih juristov iz Kranjske in mnogi slovenski juristi iz Stajerske in Koroške, tako, da bi bili jugoslovanski dijak morda že v prvem začetku na italijanski pravni fakulteti — večino! Ko bi pa se enkrat to doseglo, ne bi bilo posebno težko doseči utrkviziranje fakultete, ali pa čem skorajšnje ustanovitve slovenske pravne fakultete v Ljubljani.

Pri tem pa pomislimo še na to, koliko koristi bi imeli Slovenci od tega, da bi živeli v Trstu par stotin mladih, navdušenih, inteligentnih mož! Za Italijane, ki v Trstu že vse imajo, ki so narodno popolnoma prebujeni, ne bi pomenilo par stotin italijanskih dijakov v narodnem oziru čisto nič. Za Slovence pa, ki v Trstu še nimajo dovolj svoje inteligence, bi bila prisotnost par stotin inteligentnih in navdušenih mladih ljudi velikanska opora, ker ti mladi ljudje gotovo ne bi držali rok križem, ampak bi zanašali narodno zavednost v one najširše slovenske sloje, ki se še ne zavedajo dovolj svoje narodnosti, povzdignili bi s podrobnim izobraževalnim delom delom duševni nivo mestnih in okoliških Slovincem, pri volitvah, ljudskem štetju in podobnih slučajih bi pa bilo njihovo sodelovanje za našo narodno stvar naravnost velikanskega pomena.

Naša mladina naj se uči italijanščine! Škoda je velika, da tega do sedaj ni delal v zadostni meri. Znanje italijanščine ni za slovenskega inteligenta skoraj čisto nič manjšega pomena kot znanje nemščine. Primorje mora postati zopet naše kot je nekdaj bilo, za to je pa potrebno v prvi vrsti, da z znanjem italijanščine lahko povsod tekmujejo z Italijani, ki razum svojega materinskega jezika navadno ne znajo nobenega drugega jezika.

Italijanske pravne fakultete v Trstu se nam pa ni treba bati in ako se ona res ustanovi v Trstu, se je [mo]mo poslužiti kot sredstva za dosego naših narodnih ciljev!

Iz slovenskih krajev.

Iz Jesenic. V kolodvorski restavraciji na Jesenicah vladajo tako škandalozne razmere, kakor menda nikjer. Skoro bomo prišli že tako daleč, da železniški uslužbenec ne bo smel poprej zavzeti naročenega kosila, predno ga ne plača. Dne 20. oktobra je prišel v restavracijo neki železniški uslužbenec in zahteval brziganec. Plačal ga je takoj, čez nekaj minut pa nato naročil še kranjsko klobaso. Ni se je še dotaknil, kar pridrvi k njemu natak R. O. in ga vpriči vse množice nahruli z besedami: „Ali si že plačal klobaso, da mi ne boš ušel.“ Na te nesramne besede, je železničar vstal, plačal svoje naročilo in odšel. Taki slučaj se v naši kolodvorski restavraciji ne prestopno ponavljajo. Opozorjamo g. restavraterja, naj napravi

tozadevno red in poduči natakarija, kako ima ravnati z gosti.

Iz Leš na Gorenjskem. Ko so vsi spali in sladko sanjali, je prišel hudobni človek in zasejal ljuliko na našo njivo, da je poglala izkoriščanje, sovraštvo in gnjev. Pa ta ljulika nima najmanjšega semena izmed semen in nje velikost ni enaka onemu svetopisemskemu drevesu, na katerega so priletele vse ptice in v katerega senci so se hladili spehani in utrujeni. Ta ljulika je podobna človeku, ki nima srca za občo blaginjo, ki vidi v hudem boju za življenje le samega sebe in svoj nikdar polni žep. Ljulika odiranja je zrasla na njivi medsebojne ljubezni in se tako napihnila in prevzela, da je zamorila vsak čut spoštovanja ljudi — do ljulike same. Hudobnemu človeku je enaka ta ljulika ki ima lepi dom sredi vasi in ki ima za sveto krščansko geslo: „Srenja naj se ti nikar ne smili“. In poln hinavščine je ta človek, kakor bi bil najet od samega peklenščaka. Kriči in upije da se bori za vero in dobro stvar, da mora biti pri občinskem odboru, ker drugače bi prišli nad občino dnovi suše in pomanjkanja. — Z banderom krščanske popolnosti hodi okoli — in vendar ni človeka v vasi, ki bi ga na tihem ne sovražil. Če je tako krščanski svet in veren, naj mu bodo svete lepe in nad vsak dvom vzišene Kristusove besede: Ljubite svoje brate in ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe. Človeka, ki je res krščanski in živi v dejanju po naukih velikega človekoljuba Kristusa, vsakdo ljubi in spoštuje. Človek pa, ki mu je Kristusov nauk samo sredstvo v dosego večjega bogastva, je vreden, da se mu obesi mlinski kamen na vrat in se ga potopi v globino morja. Ta ljulika na naši njivi — gospod sredi vasi — je delal tako, da ga danes vsakdo sovraži. Morda bo rekel: saj so Kristusa tudi sovražili in ga gnali celo v smrt. Povemo mu v odgovor: Farani so dobri in pošteni krščanski ljudje, niso farizeji in hudobni veliki duhoven. Kakor blisk je pretresla njegovo suho telo vest, da v vas zahaja list, katerega on sovražil. Zdihoval in tarnal je, ko so ljudje zahtevali glasovnice za občinske volitve in mu niso pustili, da bi jih izpolnila on in gospod župnik. To zahtevanje in korajža nekaterih ljudi, se mu je zdelo več in hujše, kakor zatajevanje samega boga. „Človek ne bi mislil, da so tudi pri nas ljudje, ki nočejo tako, kakor jaz — in ravno oni, ki so nam dolžni hvaležnosti!“ Kdo mu je dolžan hvaležnost? Kdo lešanskih posestnikov ima od njega dobrote? Vpraša naj jih po vrsti in vsakdo mu bo odgovoril: „Da, ti si nam dolžan in celo veliko dolžan, ne mi tebi!“ Tako vse zaničuje tega človeka, ki pravi, da je za vero in dobro stvar. Kaj ne, ko bi on resnično in v dejanjih živel po besedah, katere je učil Kristus, bi ga vi vsi ljubili in spoštovali in še danes bi ga izvolili za podžupana? Možje, to je volk v

ovčji obleki in hoče biti vaš pastir. Pazite in korajžno ga odvrnite, da ne bo gospodar celega lešanskega posestva, kakor je nekoč govoril. Pastir naj nam ne bo ljulika in osat, ampak pošten, res krščanski človek, ki ne nosi na sebi prokletstva cele fare. Da, gospod sredi vasi, misli si, da bodo Lešani do konca dni neumni in zabiti in da bodo vedno plesali po tvoji volji — pa so se jim odprle glave in ne marajo tvojega gospodstva. Zato si bil tako besen in divji, ko si videl kot poštar — in obenem seveda hitro razupil in oskrunil poštno tajnost — liste, ki Lešanom ne bodo vzeli vere, pač pa jim povedali, da ni vsak človek vreden nebeskega kraljestva, ki misli, da je. Pomni: strah ima samo tisti, ki se boji. —

Iz Ilirske Bistrice. V „Jutru“ z dne 18. oktobra opisuje neki dopisnik razmere, ki vladajo pri nas. Po higijeni kriči okoliščini, dotaknil se je le mimogrede, kar bi pa bilo najbolj potrebno. Že ob prihodu v Bistrico vidiš pred vsako hišo gnojščica. V sredini trga, na najprometnejšem kraju stoje kurniki, stranišče, nad vsemi stoji pa starodavni svinjak. V poletnem času povzročuje to tako neznozen smrad, da se je le čuditi, da se ni letos pripetil noben slučaj kolere. Sedaj razsaja v bližini tifus. Občina ne stori ničesar, čudno pa je tudi da ne odpravi teh razmer c. kr. okr. glavarstvo, kateremu vse to gotovo ni neznano. Upamo, da vse to odstrani takoj novoizvoljeni župan.

Več Bistričanov.

DNEVNE VESTI.

Rezultat dopolnilne deželno-zbornske volitve v Ljubljani je naše klerikalce silno poparil. Poskusiti so hoteli enkrat svojo srečo z obrtnikom Rojino, kajti dr. Gregorič se je najbrže že naveličal večnih kandidatur. Mislili so, da bodo dobili na ta način na svojo stran ljubljanske obrtnike, a so se zelo zmotili. Ljubljanskim obrtnikom je dobro znano, kaj pomenijo za njih stan različni Rojine in podobni drugi klerikalni koritarji. Odtod tudi nenavadni poraz klerikalnega kandidata Rojine, ki je dobil skoro 200 glasov manj, kakor svoječasno dr. Gregorič. To so sadovi političnega bojkota, katerega so klerikalci v svoji prevzetnosti s takim pompom proglasili. Računali pač niso pri tem na dejstvo, da Ljubljana ni kaka hribovska vas, kjer padajo ljudje pred župnikom kar po tleh. Klerikalci bodo morali pač ubrati popolnoma drugo struno, ako bodo hoteli napredovati v Ljubljani.

Padeč kabineta Gautsch. Gautsch je nenadoma prišel — a še bolj nenadoma zopet zginil. Novoizvoljena ljudska zbornica je vrgla bivšega ministrskega predsednika barona Bienertha in cesar je takrat poklical na čelo vlade zopet barona Gautscha, ki je

izvedel splošno enako in tajno volilno pravico za avstrijsko zbornico. Gautsch naj bi nastopil kot nekaj deus ex machina in rešil parlamentarni voz, katerega je zapeljal Bienerth v blato, zopet na pravi tir. Gautsch je imel v resnici težavno stališče in zato tudi ni bil kos svoji misli. Narodnostni boji, draginski vprašanje, nejasna parlamentarna situacija — vse to je neprestano vznemirjalo Gautscha, ki se je konečno odločil k demisiji celokupnega kabineta. Cesar je demisijo, kakor smo že poročali, sprejel, ni pa poveril sestavo novega kabineta zopet Gautschu, kakor so poslanci zagotovo pričakovali. Za to je baje določen bivši naučni minister grof Stürgkh. Gautsch je torej odšel in prav so imeli oni, ki so izjavili, da si je hotel s svojim slavnostnim ekspozicijem, preskrbeti samo še dober sloves in spomin. Mi se ne bomo jokali za njim; za nas je bil vedno samo kavalir, ki je veliko obljubljal, storil pa ni ničesar. Parlamentarna situacija je sedaj še bolj nejasna. Bomo videli, če bo Stürgkh pravi mož.

Manifestacijsko zborovanje davčnih uradnikov. Društvo c. kr. davčnih uradnikov za Kranjsko vabi k manifestacijskem zborovanju, ki bo v nedeljo, dne 5. novembra t. l. točno ob 11. uri dopoldne v dvorani hotela „Ilirija“. — Ker je največje važnosti, da ta manifestacija pokaže složnost celokupnega davčnega uradništva, pričakuje društveni odbor od strani gg. tovarišev vsestranske udeležbe.

Družabni predvečer k že na drugem mestu objavljeni manifestaciji c. kr. davčnega uradništva se priredi gg. kolegom z dežele v soboto dne 4. t. m. ob 8. uri zvečer v hotelu „Ilirija“ na kar se le ti opozarjajo!

Hrabri mali ropar. Dne 29. okt. je zaslila neka posestnica v Konjicah kričanje petelina, ki je bil zaprt v podstrešju. Radi tega je takoj vstala, prižgala luč in odšla s psom zabarcjem v podstrešje. Tu je zapazila velikega dihurja, ki je ravno hotel potegniti petelina skozi malo luknjo k sebi. Ko je pa zagledal posestnico in psa, je petelina takoj spustil in se postavil v bran svojima novima sovražnikoma. Skrivil je kakor maček svoj hrbet in čakal na boj. Niti pes ni imel korajže naskočiti malega roparja. Gospa in pes sta uvidela nevaren položaj, v katerem se nahajata in sta ravno tako hitro zginila iz podstrešja. Kakor sta prišla. Ropar je zmagal in takoj poiskal svoj plen. Ko je zjutraj gospa zopet odšla v podstrešje, je ležal petelin na tleh brez glave, o roparju pa ni bilo več ne duha ne sluha.

Ogenj v spedičjskem vozu. Neki mariborski državni uradnik je bil preavljen v Gradec. Ekspedicijo svojega pohištva je izročil spediterju Mallyju, ki je včeraj odposlal pohištvo v Gradec. Med transportom pa se je voz, v katerem je bilo uradnikovo pohištvo nenadoma vžgal, vsled česar so ga morali pustiti na postaji Vildon. Železniško osebje je iz voza nenadoma

LISTEK.

MICHEL ZEVARO:

Ljubimca beneška.

— Zato, ker sem se čutil pri vas nekako blaznega; in zato, ker se mi je zdela moja navzočnost v vaši hiši istočasno z navzočnostjo ... nekoga drugega ... nekaj grozovito smešnega ...

— Ne razumem vas, Altieri, sem vzkliknil.
— In naposled zato, je povzel, ker imam tu v bližini se stanek, ki se bo vršil ali ne vršil, kakor mi pač odgovorite.

— Če je tako, govorite ...
Altieri se je obotavljal par sekund, ki so se mu zdele nezno dolge. Naenkrat pa je izpregovoril:

— Ali je poroka vaše hčere z Rolandom Kandianom gotova reč? ...
— Saj veste, da, Altieri ...
— In je nič ne more razdreti? ...
— Nič, Altieri! Dandoli in Kandiani se ne izneverijo dani besedi.

— Pa če bi vam jaz dejal, da ne sme priti do te poroke? ...
— Zdi se, da me hočete krvavo razžaliti, Altieri.
— Ne! ... Vprašam vas samo: Ali ste pripravljeni s svojo očetovsko oblastjo razdreti to zaroko? ...
— Zakaj? Povejte mi razloge ...
— Razlogi so brez pomena ... Odgovorite mi, Dandolo!

— Odgovorim vam torej: ne, Altieri.
— Torej boste pustili, da se jutri sklene zaroka? ...
— Da, Leonora Dandolo in Roland Kandiano se jutri zaroka pred beneškim patriarhom.

— In nič na svetu ne more omajati vašega sklepa? ...
— Nič na svetu, Altieri.
Obstal je, kakor zadet od strele. Jaz pa v svoji brezumnosti nisem videl jasno v dušo tega človeka. Ni mi prišla v luavo misel, da te ljubi ... Mislil sem, da gre za kako politično

kupčijo in da hočejo zaročiti dožvega sina z bogatejšim dekletom. In ko me je Altieri vprašal s trepetajočim glasom, ali je to moja zadnja beseda, sem mu odgovoril:

— Altieri, vsako besedo, ki jo še izpustite v tem zmislu, bom smatral za krvavo razžaljenje.

Nato se je naglo oddaljil; slišal sem še, da je zamolklo zaklel. Jaz pa, ki me je tirala nevmakšana slutnja, sem mu sledil ... Nisem ga pustil izpred oči ... In videl sem ga stopiti ... ali veš, kam? ... v palačo kurtizane Imperije.

Dandolo je umolknil.
Leonora je zdaj kar visela na pripovedovalčevih ustnicah; spoznavala je, da tiči tukaj ključ strašne skrivnosti, in čakala trepetaje, kaj bo.

Čez nekaj trenutkov je Dandolo nadaljeval:
— Tu, dete moje, moram zbrati duha. Kajti še zdaj, po tolikih letih, se vprašujem, ali sem sanjal, ali sem videl Altierija stopiti v Imperijino palačo. Prišel sem tja skoraj istočasno z njim. Potrkal sem, ne da bi vedel, kaj pravzaprav počenjam ... odprli so mi ... in sluga, ki je prišel naproti, je dejal:

— Vstopite, gospod Foscari. Samo vas še pričakujejo ...
Moj plašč mi je zakrival del obraza. Sluga me je imel za Foscarija, ki je bil takrat veliki inkvizitor ... Že sem hotel za klicati, da nisem Foscari ... vse to se mi je zdelo tako čudno, in bil sem tako zmeden, da sem rajši molčal; pokimal sem slugi in šel za njim. Vedel me je v prostoren salon in mi dejal:

— Odprite vrata tam zadaj ... Jaz ne smem iti dalje ...
Nato me je pustil samega. Ostal sem v prazni sobani ne upaje si stopiti niti sem, niti tja; očital sem si že, da sem nizko zlorabil lakajovo pomoč in da zasledujem skrivnosti, ki me nič ne brigajo. Toda Altieri je bil izustil svoje ime in ime Rolanda Kandiana! Altieri je bil pri Imperiji! ... Ostal sem in sklenil poslušati in videti, kaj se snuje ... Splazil sem se k vratom, ki mi jih je pokazal lakaj ... Toda v tem trenutku se začuje na moji levisi žalostno, zamolklo ječanje ... Kakor glasovi umirajočega ...

Razburjenje, ki so ga budili v njem ti spomini, je dušilo Dandola. Zopet se je prekinil.

Leonora bi bila najrajša kriknila: Nadaljujte, nada-

ljujte!

Toda je bila sama vsa otrpla in onemogla; edino, kar je še živelo v njej, je bilo čustvo groze in ogorčenja.

— Ječanje, je nadaljeval Dandolo, ki sem ga začul na svoji levisi, je prihajalo iz sosednje sobe. Okamenel sem. Presunilo me je vprašanje, kakšna strašna skrivnost se pač godi v tej palači. Nisem si pa upal stopiti niti k temu neznanu, ki se je brezdvoma boril s smrtjo, niti skozi vrata, ki mi jih je pokazal lakaj ... Ne morem ti povedati, s kakšno opreznostjo se mi jih je posrečilo odpreti do skrajnosti. Vem samo to, da se mi je naposled posrečilo odpreti ta vrata na ozko, čisto ozko špranjo ... Pred njimi je bila zavesa, ki mi je zapirala pogled v notranjost prostora. Odrinil sem jo toliko, da sem mogel pogledati na ono stran, in sem videl, da sede okrog mize dva moška in ena ženska. Ženska je bila kurtizana Imperija; moška sta bila Altieri in Bembo ... tisti, ki je postal kasneje škof in kardinal ... In zdaj, Leonora, poslušaj, kaj je govorila ta trojica!

— Stvar je preprosta, je dejal Bembo. Tu je napisana ovadba; milostni je treba samo podpisati, jaz pa prevzamem, da jo spravim v prave roke. Sam jo ponesem v skrinjo za ovadbe ...

— Da, da, je povzel Altieri z vročim glasom. Bembo, tvoja misel je čudovita ... Da, morilec je ... on! ... Obtožen bo on! ... In obsojen bo on! ...

— Ali je dejala Imperija hladnokrvno, poklicali me bodo pred Desetorico? ...

— To še ni tako gotovo, je vzkliknil Altieri. Sicer pa ... stvar bo moja briga. Ne bodo vas klicali ... podpišite brez strahu ...

— To bi bilo napačno, se je oglasil Bembo. Narobe, treba je, da gre milostna sama pred svet desetorice. Treba je pričevanja, ki uniči tega človeka za vselej.

Dandolo je zopet premolknil; težko je zasopel in si otrli znoj, ki mu je curljal raz čelo.

Bilo mu je, kakor da sam še enkrat prisostvuje prizoru, ki ga je popisoval.

Leonora je molčala in slutila strašno resnico ...

(D dalje.)

zmetalo vse perilo, obleko in pohištvo, ki je bilo že jako poškodovano. Ko se je imenovani uradnik z jutranjim vlakom odpeljal iz Maribora v Gradec, je na svoje veliko začudenje zapazil na postaji Wildon svoje poškodovano pohištvo.

Nesreča. Pri zgradbi neke šole v Ljubnem je priletelo delavcu Tomažu Giacomo več kamnatih drobcov v oko, ki je takoj izteklo.

Povožena in usmrčena. V torek okoli druge ure popoldne je v Gradcu neki voznik, ki je peljal pumtigamsko pivo, povozil mestno ubožico Ano Schrammel. Nesrečnica ni slišala klicanja voznika, v zadnjem trenutku pa se vozu ni mogla ogniti. Voz jo je podrl na tla in ji šel ravno čez sence. Ženska je bila na mestu mrtva.

Zastrupljena klobasa. Pretečeni teden je neka mariborska igralca kupila v delikatesni trgovini v Gosposki ulici klobaso, katero je doma polovico zavžila. Kar naenkrat ji postane slabo. Na lice mesta došli zdravnik dr. Bergmann je konstatiral zastrupljenje. Klobaso bodo zdravniki preiskali.

Nov srbski list v Bosni. Včeraj je začel ponovno izhajati v Sarajevu srbski list „Narod“ in sicer pod uredništvom znanega srbskega časnikarja Riste Radulovića, dosedanjega urednika „Pregleda“. „Narod“ bo izhajal dvakrat na teden na velikem formatu. Novemu tovarišu želimo obilo uspehov.

Slovensko akademsko društvo „Ilirija“ v Pragi si je izvolilo na zadnjem običnem zboru sledeči odbor: iur. Vane Radej, predsednik; pharm. Hugo Mužina, podpredsednik; pharm. Fedor Gradišnik, tajnik; iur. Fran Bračič, blagajnik podpornega fonda; pharm. Josip Ančič, blagajnik; iur. Fran Jarc, knjižničar; pharm. Dragotin Osan, gospodar; med. Zvonko Janežič, arhivar; iur. Anton Kosi in iur. Juro Korent, revizorja.

Pevski zbor slovenskih akademikov v Pragi je kakor vsako leto, tako tudi letos zapel na praških pokopališčih dne 1. novembra tamkaj pokopanim Slovincem nagrobnice.

Narodna čitalnica v Krškem ima svoj letošnji občni zbor z običajnim dnevnim redom v soboto dne 11. novembra 1911 ob 7. uri zvečer. — Tako po običnem zboru priredi se v Sokolovi dvorani Martinov večer z mnogovrstnim vspešnim, na kar se vsi prijatelji društva že danes opozarjajo.

Slovensko deželno gledališče.

Mlinar in njegova hči.

Včeraj na Vseh Svetnikov dan so spet kot običajno vsakoletno žrtev „ljudstvu“ igrali tudi na našem deželnem odru Raupachovo „žaloigro“ „Der Müller und sein Kind“, ki „v spomin vernih duš“ še vedno straši po odrih katoliške Nemčije, kamor, kakor se kaže, po svoji kulturi spada mo žalibog tudi mi. Ernest Raupach (1784—1852), trezna, preračunljiva in čisto plitva in trivialna natura, je poznal dobro gledališko tehniko in publiko, tako, da je svoj čas z velikim uspehom preplaval berlinske in druge nemške odre s svojimi žalostnimi in veselimi igrami. Danes so vse te njegove igre, ki jih je napisal cel legijon, popolnoma pozabljene, le ljudska igra „Mlinar in njegova hči“ se je ohranila v katoliških krajih, kjer vsako leto enkrat vstane iz groba za vernih duš dan.

Zanimivo je, da igra na Španskem isto vlogo drame „za verne duše“, Zorillov „Don Juan Tenorio“. Znameniti španski pesnik José Zorilla

(1817—1893) je bil romantik v duhu Chateaubrianda in V. Huga, lirik, pesnik epov in legend in obenem uspešen dramatik. Leta 1889 je bil v imenu španskega naroda, ki ga ljubi in časti kot svojega narodnega pesnika, v Alhambri kronan z zlatim vencem. V drami je učenec Calderonov, njegov „Don Juan Tenorio“ je verskofantastično obdelana pripovedka o Don Juanu, znanem osvovitelju ženskih src, ki pride končno ponj „kameniti gost“; ta drama se igra na verne duše po vseh španskih odrih in ima to prednost pred „Mlinarjem“, da je umetniško delo. Prevedena je tudi na češki (izšla v Ottovi „Svetovi knjižnici“) in sem jo sam videl večkrat v Nar. divadlu v Pragi. Nemci je menda ne poznajo. Morda bi kazalo poizkusiti pri nas s to dramo mesto „Mlinarja“, ki je brez vsake notranje cene. Sploh so se gledališki ravnatelji drugod že dosti trudili, da bi „Mlinarja“ nadomestili s čim drugim, n. pr. tudi s Hauptmannovo „Hanice pot v nebesa“. Naj bi se tudi pri nas poizkusilo z „Don Juanom“ in „Hanico“, ki sta ju spisala pesnika, ne pa kak „maher“.

Na „Narodnem divadlu“ je „Mlinar“ že najmanj deset let izginil s pozorišča, in se igra za verne duše Zorillov „Don Juan“, „Hanica“, pa Čajkovskega opera „Pikova dama“ ali pa Mozartov „Don Juan“, vseskozi torej dela umetniške kvalitete, kjer je pa tradicija „duhov“ tudi kolikortoliko ohranjena.

Italijansko-turška vojna.

Ne bo menda tako hudo!

Prvotna carigradska poročila so bila malo preveč pretirana in zato postajajo sedaj vedno mirnejša, tako, da se bo čez nekaj dni že zvedela prava resnica o najnovejših bojih okoli Tripolisa.

Sedaj niti Turki ne pravijo več, da so Tripolis zavzeli, ampak samo, da so pregnali Italijane iz najjužnejših njihovih pozicij, kar je, seveda, bistveno nekaj čisto drugega kot zavzeti Tripolis! Sedaj še carigradska poročila pravijo, da

Turki Tripolisa niso zavzeli,

ampak da „upajo“, da ga zavzamejo. „Upati“ seveda nihče ne more zabraniti Turkom nihče in ničesar, ali ako oni samo upajo, da iztrgajo Italijanom mesto iz rok, zakaj se potem široko-ustijo in lažejo, da so Tripolis že zavzeli, ko je vendar znano, da ima laž prav kratke noge. Turki se s tem samo smešijo, kakor so se smešili tudi Italijani, ko so tako poveljevali svoje majhne zmage, da bi mislil človek, ki bi vsem uradnim italijanskim poročilom verjel, da so Turki in Arabci sami strahopetci.

Vsa dosedanja italijanska in turška poročila z bojišča so taka, kakor da bi Italijani in Turki tekmovali med seboj, kdo bo bolj lagal. Za sedaj so odnesli v tem oziru rekord Turki, ki so prepravljali nekaj dni svet s poročili, po katerih so baje Italijani popolnoma poraženi, da so Turki zasedli ponovno vse mesta, ki so jih že izgubili in da preostaja Italijanom samo troje: vdati se mirno, ali se dati postreljati, ali pa — poskakati v morje...

In resnica je najbrže taka-le: Turki so pomnoženi z arabskimi domačini in prostovolci iz sosednjih dežel, napadali italijanske pozicije, kjer se je vnel hud boj. Ta boj za Italijane ni izpadel ugodno in morali so se vmakniti proti mestu, ali Turki niso mesta zasedli, pač pa se nahajajo še daleč od njega. Sedaj carigradska

Radi „Mlinarja“ danes vendar noben izobražen človek ne gre v gledališče, širši publiki pa naj bi se tudi nudilo kaj dobrega, nivo publike naj bi se dvigal, da ne ostanemo vedno na istem mestu. „Mlinarja“ pa z mirno vestjo prepustimo katoliškim Nemcem!

Gledališče je bilo seveda polno hvaležnega občinstva, ki se je pri vsakem prostovoljnem dovtipu krohotalo na vse grlo — bila je „žaloigra“ — ženske pa so tudi pretakale solze.

Igralo se je precej „po nedeljsko“, posebno pri moških vlogah je človek vsak stavek slišal dvakrat, prvič iz suflerine školjke, potem šele od igralca.

G. Verovšek je odigral skopega mlinarja po stari navadi, saj ga igra že leto za leto lep čas. V kmečkih tipih je on vedno mojster. Gdč. Wintrova je bila prav dobra. G. Drenovec je imel tu menda prvič priliko, da se je pokazal na našem odru v večji vlogi; vidi se mu, da je nadarjen igralec, ki se bo še razvil. Le v izgovarjanju „I“ na koncu ni dosleden, enkrat je „videl“, drugič je „piskov“. Vsaj kmečki ljudje na odru bi morali vendar dosledno naš trdi „I“ izgovarjati kot „v“. Sploh se pa vsak, kdor izgovarja trdi kot mehki „I“, spakuje. Naj bi bil našim igralcem (o Čehih ne govorim; ker ti se temu pač nikdar ne priuče) izgled naš Verovšek, ki govori lepo, neafektirano, tako, kakor govori v resnici narod. O tem „I“-u na odru bo treba o priliki še natančneje razpravljati; danes to le mimogrede. —n.

poročila niti tega več ne trdijo s posebno gotovostjo,

da bi Turki zavzeli bumelinske studence,

iz katerih dobija mesto Tripolis svežo vodo, ampak v Carigradu samo „mislijo“, da so Turki te studence zavzeli, kar pomeni, z drugimi besedami povedano, da jih niso zavzeli in bumelinski studenci so oddaljeni pol-druhi kilometer od najjužnejšega dela mesta, od morskega obrežja pa približno dva kilometra. Ako torej Turki niti bumelinskih studencev niso zavzeli, pomeni, da se nahajajo še dosti daleč od mesta, v katerem se nahaja takointako močna italijanska artilerija in vojno brodogve s še večjimi topovi, ki lahko preprečijo ne samo zavzetje mesta po Turkih, ampak tudi zavzetje bumelinskih studencev.

Tudi Bengazi se nahaja še vedno v italijanskih rokah,

tako da je res vpisati carigradska poročila, s katerimi je bila zadnje dni preplavaljena vsa Evropa, v glavnem na rovaš orientalske fantazije Turkov, ki ne znajo razlikovati med željami in med onim, kar se je faktično zgodilo.

Seveda, s tem še ni rečeno, da je položaj Italijanov ugoden; nasprotno, pomanjkanje skoraj vsakih poročil iz Rima nas mora navdajati s prepričanjem, da se Italijanom v Tripolitaniji ne godi dobro, ker ako bi se jim dobro ne godilo, bi o tem poročali, tako pa rajše molčijo, ker mislijo, da je v sedanjih razmerah molk še najboljši. Italijani so preveč upali, pa premalo dosegli, zato so razočarani in potrti. Morali bodo poslati v Afriko pač veliko vojakov, še dosti krvi bodo morali preliti in — to je tudi zelo važno — še dosti milijonov žrtvovati, predno bodo mogli reči, da je Tripolitanijska Cirenajka njihova!

O italijanski akciji v Egejskem morju

se je zopet prenehalo govoriti in pisati, ali zato, ker so bila druga poročila važnejša, ali pa Italija za sedaj

ne misli na tako akcijo, ker ima v sami Tripolitaniji dovolj opravka. Sicer so pa vsa poročila zelo nezanesljiva, vsakemu poročilu skoraj slede takoj tudi dementi, tako, da končno nihče več ne ve, kaj je resnica in kaj laž.

Dvojni samomor zaljubljenec.

Ljubavne tragedije so dandanes na dnevnem redu. Odigrajo se navadno radi ljubosumnosti ali nesrečne ljubezni, mnogokrat pa žene zaljubljenca v smrt tudi beda in nadloga. V parku Marije Jožefe, na Dunaju so v ponedeljek zvečer pasanti nenadoma zaslišali več strelcov, ki so prihajali iz nekega grma. Odšli so takoj na lice mesta in videli pred seboj mlad zaljubljeni par. Obema je drla curkoma kri iz leve strani prsi. Telefonirali so takoj na rešilno postajo po pomoč. Ko je prišel na kraj nesreče zdravnik, je mladenič že umrl, deklica pa je še dihalo. Zdravnik jo je takoj obvezal in odpeljal v bolnico. Samomorilec je 20 letni brezposleni ključavničarski pomočnik Josip Luković, nesrečno deklica pa brezposelna Ana Kavbek. Nesrečna zaljubljenca je gnala v smrt beda in nadloga. Imela sta s seboj samo en samokres. Luković se je zadel ravno v srce, dočim se je deklica samomor ponesrečil.

Luković in Kavbek sta bila že zaročena. Prišla sta iz Požuna na Ogrskem na Dunaj, kjer sta mislila dobiti kmalu službo in se nato poročiti. Toda sreča jima ni bila mila. Kljub neprestanemu poizvedovanju nista mogla nikjer dobiti službe. K nesreči sta zgubila na cesti še zadnji 20 kronski bankovec, katerega sta imela v žepu, tako da sta bila brez službe, brez hrane in brez stanovanja. To ju je tako užalo-stilo, da sta sklenila izvršiti samomor in v obupu svoj korak tudi izvršila.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Kabinet Stürgkh.

Dunaj, 1. novembra. V parlamentarnih krogih se zatrjuje, da je grof Stürgkh že sestavil novi kabinet. V novem kabinetu ostaneta od dosedanjih ministrov samo vojni minister Georgi in Zaleski kot poljski minister kraljan. Vsa druga ministrska mesta pa zasedejo razni konservativni in birokratični uradniki.

Dunaj, 1. novembra. Jutri sprejme cesar grofa Stürgkha v posebni avdienci, kjer mu bo grof Stürgkh predložil novo ministrsko listo.

Dunaj, 1. novembra. Vzrok, zakaj je grofu Stürgkhu poverjena sestava novega kabineta, še vedno ni jasen. V parlamentarnih krogih se zatrjuje, da stoji na strani grofa Stürgkha prestolonaslednik Franc Ferdinand, kateremu se je zdel baron Gautsch preveč moderen in predemokratičen.

Dunaj, 1. novembra. Novi kabinet si baje določil kot delavni program rešitev proračunskega provizorija, in rešitev uradniške predloge brez davčnih zahtev.

Dunaj, 1. novembra. V zadnjih urah se govori o sledeči sestavi novega kabineta: ministrski predsednik grof Stürgkh; naučni minister sekcijski šef Husarek; finančni minister Mayer; justični minister dr. Hochenburger; trgovinski minister Röhler; minister za javna dela Trnka; železniški minister Forster; notranji minister Heinold; poljedelski minister Horaček;

vojni minister Georgi; poljski minister kraljan Zaleski.

Italijansko-turška vojna.

Poročila o bojih pred Tripolisom.

Carigrad, 1. novembra. Vojni minister je poslal vsem turškim poslanikom v Evropi cirkularne depeše, kjer zagotavlja, da so turške in arabske čete v treh kolonah napadle Italijane in jih pregnale z vseh pozicij. Turki so zavzeli tudi tri utrdbе in izobesili na njih turške zastave. Italijanske izgube so zelo velike. Čete so se morale v velikem neredu umakniti nazaj. Boj še vedno traja. Turške čete upajo, da zasedejo Tripolis v najkrajšem času.

Bitka pred Derno.

Carigrad, 1. novembra. Iz Derne se poroča, da je bataljon turških vojakov naskočil Italijane, ki so se utrdili pred mestom. Bitka je trajala štiri ure, nakar so se Italijani umaknili nazaj in pustili na bojišču 200 mrtvecev.

Italijani zmagovali pred Tripolisom.

London, 1. novembra. Ob pol dveh popoldne je prišla semkaj brzjavka, da se vrši pred Tripolisom hud boj. Dosedaj so Italijani zasedli dve turški bateriji. Italijansko brodogve, ki stoji pred Tripolisom, neprestano strelja na Turke.

London, 1. novembra. Po zadnjih poročilih so Italijani vrgli na vsej črti Turke nazaj in jim prizadejali velike izgube.

Berolin, 1. novembra. Italijanski poslanik v Berlinu je izdal o bitki pred Tripolisom sledeči komunikacijo: Z ozirom na vesti, da so bili Italijani pred Tripolisom popolnoma poraženi, moram konstatirati, da je položaj za Italijane zelo ugoden in da so Tripolis, Derno, Bengazi in Tobruh še vedno v italijanskih rokah. Italijani so dosedaj še vedno odbili vse turške napade.

Carigradska poročila.

Tripolis padel.

Carigrad, 1. novembra. Včeraj je dospela semkaj brzjavka vrhovnega turškega poveljnika, ki zatrjuje, da se je Turkom pred Tripolisom posrečilo zavzeti 6 utrdb in končno v pouličnem boju zavzeti tudi mesto samo.

Italijansko brodogve.

Carigrad, 1. novembra. Iz Beyruta je došlo poročilo, da se je pred mestom pojavilo italijansko brodogve.

Razne vesti.

* Znamenit poulični pevec. Veliki in znameniti pevci so bili pogosto tudi poulični pevci. Ali so pred svojo kariero peli po ulicah za milodare ali pa pozneje. Tako se pripoveduje, da je ob neki priliki znameniti španski pevec Gayarre, slavljen kot umetnik pel na ulici za milodare. Nekega jutra je sedel Gayarre v neki gostilni v Barceloni pri zajutreku, ko je opazil na cesti dva starca, ki se jima je čitala velika beda. Eden izmed njiju je s tresočimi rokami godel na gosli, drugi pa je s slabim glasom pel nekaj iz „Fausta“. Glas mu je zvenel kot razbita posoda, toda njegovo predavanje je dokazovalo, da se je bavil mnogo s študijem. Od mimoidečih ljudi pa se ni nikdo na nju ozrl, še manj pa da bi jima vrgel kdo v nastavljeni klobuk kak novček. Končno sta nehala peti in preko njunih lic so se pokazale solze. Gayarre je spoznal, da sta starčka umetnika, ki ju je nesreča pripeljala tako daleč, da morata beračiti.

MALI LISTEK.

Biblija, znanost in cerkve.

Spisal Jaroslav Pallardi.

(Iz 24. zvezka knjižnice češke „Svobodne Misli“).

Pokažemo pa še nadaljnja nasprotja.

Katoliški katekizem uči: Bog je neskončno dobrotljiv, poln ljubezni do svojih stvari, neskončno usmiljen. Tudi po „sv. pismu novega zakona“ je ljubeznipoln oče vseh ljudi, ki vse človeštvo in ves svet obsiplje s svojo ljubeznijo.

Bog starega zakona pa ni tak. On je samo varuh in prijatelj svojega izvoljenega židovskega naroda, pa neizprosen in grozen neprijatelj vseh ostalih narodov: „Jaz sem gospod, vaš Bog, ki sem vas ločil od drugih narodov!“ beremo v tretji knjigi Mojzesovi (pogl. 20. vrsta 24).

Z dobrotljivostjo in usmiljenjem gotovo ni mogoče v sklad spraviti sledečih mest iz Mojzesovih knjig, katera navajamo izmed mnogih drugih: „Govoril je spet Gospod Mojzesu rekoč: Maščuj najprej sinove Izraelske

nad Midijani, in potem boš pridružen svojemu ljudstvu.“ (Knj. IV, pogl. 31., vrsta 1. in 2.)

„Preženite vse prebivalce te dežele (Kananjske) od svojega obličja... in ko preženete prebivalce dežele, bote v nji prebivali; kajti dal sem vam to deželo, da jo zavzamete.“ (IV. 33—52, 53.)

„Pobil boš prebivalce tega mesta z mečem in kakor proketo stvar jih boš pokončal vse; tudi njegova goveda boš pobil z mečem.“ (V. 13, 15.)

„Če prideš h kakemu mestu, da ga zavzameš, pomudi mu mir. Če ponudeni mir sprejmejo in ti odpro, naj ti vse prebivalstvo, ki je v njem plačuje in ti je podložen.“

Če pa neče miru s teboj, temveč se s teboj bojuje, jih Boš oblegal; in ko jih je Gospod, tvoj bog, dal tebi v roko, tedaj pobiješ z ostrino meča vse moškega spola. Žene pa, otroke in goveda, in karkoli je bilo v mestu in ves plen razdeli med seboj in uživaj plen svojih sovražnikov, ki jih je dal tebi Gospod, tvoj Bog. Tako napravi vsem mestom, daleč oddaljenim od tebe, ki niso izmed mest tvojega naroda. Iz mest teh ljudstev pa, ki jih Gospod, tvoj Bog, daje tebi v dediščino, ne pusti nobene duše pri življenju; temveč pogubi jih popolnoma

Hetite, Amorite, Kananite, Ferecite, Hevite in Jebuzite, kakor ti je zapovedal Gospod, tvoj Bog.“ (V. 20, 10 do 17.)

Podobno beremo v knjigi Jozua: „In to mesto (Jerih) bode proketo in vse stvari, ki so v njem, od Gospoda; samo Raba, vlačuga, naj ostane živa, ona in vsi, ki so z njo v hiši, kajti skrila je odposlance, ki smo jih bili poslali.“ (6. pogl., 17.) Tako je ukazal Jozue, od boga postavljeni voditelj židovskega naroda, naj bodo pokončani vsi prebivalci Jeriha in ohranjena samo podkupljiva ženska, grda izdajalka svojega naroda! — „In tako je pokončal Jozua vso deželo po gorah in poldnevno stran in ravnine in doline in vse njihove kralje; nikogar ni pustil živega; ampak je pokončal vsako dušo, kakor je ukazal Gospod, Bog Izraelcev.“ (10. pogl., 40.)

Tudi o razmerju Jahne (židovskega boga) nasproti pripadnikom izvoljenega židovskega naroda daje „sveto pismo“ taka poročila, ki se nikakor ne strinjajo z njegovim usmiljenjem, ki ga krščanski katekizmi poudarjajo kot odlično božjo lastnost.

Ko je Mojzes prebival na gori Sinaj, da bi od boga prejel zakone, in so si Zidje v njegovl odsotnosti napravili zlato tele in so se mu klanjali,

se je bog nad njimi razjezil in rekel Mojzesu: „Zato me zdaj pusti, da vzplamti moja jeza nad njimi in jih pogubim.“ (II. Mojz. 32, 10.) Šele ko je Mojzes opozoril gospoda, da bi Egipčani škodoželjno dejali, da je izpeljal izraelsko ljudstvo, „da ga podavi na gorah“ in ko se je skliceval na zasluge očakov Abrahama, Izaka in Izraela, „je Gospod obžaloval, kar je rekel, da hudega napravi svojemu ljudstvu.“ (II. Mojz. 32, 14.), toda popolnoma ni odpustil, kajti ko je Mojzes prišel z gore, je zbral vse sinove Levi in jim rekel: „Tako pravi Gospod, Bog izraelski; Opaši vsak svoj meč k svojemu boku, idite sem ter tja od vrat do vrat in ubij vsak svojega brata in svojega prijatelja in svojega bližnjega. In storili so sinovi Levi po Mojzesovi besedi, in padlo je tisti dan izmed ljudstva okoli tritisoč mož.“ (II. Mojz. 32 pogl. 27, 28.)

Gotovo se ne strinja s pojmom neskončno dobrotljivega in usmiljenega boga, ki se nikdar ne more zmotiti, da je obžaloval, kar je rekel in vendar dal povelje za tako moritev, da je padlo 3000 ljudi od bratske roke.

Poslušajmo dalje, s kakimi kaznimi je grozil gospod svojemu izvoljenemu ljudstvu za slučaj, da bi njega ne ubogal (III. Mojz. 26):

„Jaz pa vam bom tudi to storil: obiskal vas bom s strahom, sušico in mrzlico, da vam pokvari oči in z bolestjo napolni dušo; svoje seme bote zamaš sejali, kajti vaši neprijatelji ga bodo snedli. Postavil bom svoje obličje proti vam, in poraženi bote od svojih neprijateljev in gospodovali bodo nad vami ti, ki vas sovražijo; bežali bote, ne da bi vas podil. Če me pa tudi tedaj ne bote ubogali, vas bom še sedemkrat bolj kaznoval za vaše grehe in potrl bom vašo ošabnost in storil bom nebo nad nami kakor železo in vašo zemljo kakor bron. Zaman bo vaše delo, kajti vaša zemlja vam ne bo dala sadja. Če pa mi bote nasprotnovali in me ne bote hoteli ubogati, bom pridal sedemkrat več udarcev zaradi vaših grehov in bom izpustil na vas poljsko zverjad, da vam pože otroke in pokonča goveda in vaše številno zmanjša in postanejo puste vaše ceste“ itd. „In jedli bote telesa svojih sinov in telesa svojih hčera. Opuščali bote deželo tako, da se bodo zgrozili nad njo vaši neprijatelji.“

Naj bo dovolj teh primerov, ki pač zadostujejo, da spoznamo, da je bil bog starega zakona vse kaj drugega, nego usmiljeni bog krščanskega sveta.

Pomisli! je nekoliko, nato pa je vstal, šel k njima ter ju vprašal za njun repertoar, nakar je začel sam peti neko arijo iz „Traviate“. Komaj pa se začeli prvi glasovi, se je začelo zbirati okoli njega občinstvo. — To je on; To je Gayarre! Ime slavnega pevca je učinkovalo na ljudi kot magnet. Čez nekoliko je prenehal ves promet na ulici vsled silnega navala občinstva. Ko je bila pesem končana, je Gayarre pobiral s klobukom v roki in padel je denar, zlat in srebrn... Gayarre je zapel še arijo iz „Seviljskega bričca“, na koncu pa dodal neko špansko ljudsko popevko. Navdušenje med občinstvom je postalo nepopisno. Klobuk je bil mahoma do vrha poln, starca pa sta dobila 874 frankov.

*** Udomačenje smodk.** Malokdo se spomni dandanes na to, da se je smatralo včasih kajenje smodk kot skrajno nesposobno, in da je bilo tudi policijsko prepovedano. Časnik „New English Dictionary“, ki opisuje kako so se polagoma vdomačile smodke, navaja, da je bila leta 1784. v Newburyport, Mass., izdana policijska odredba, po kateri je bila kaznovana na dva dolarja globe vsaka oseba, ki so jo zalotili na cesti ali na javnih prostorih s pipo ali smodko v ustih. Da pa se je še leta 1856. smatralo v Londonu kajenje v lesenem stanovanju kot nedostojno, pripoveduje 80letni izborni poznavalec angleških razmer, Julij Rodengerg, v enem svojih spisov. Nek nemški profesor, ki je namreč bil poročen z Angležinjo, je hodil s svojo jutranjo smodko pred svojim stanovanjem tudi v največjem dežju gori in doli, dokler ni pokadil. In to samo zato, ker je hotel napram svoji ženi veljati kot popoln gentleman. Tudi na Nemškem, kjer se je kajenje iz Hamburga razširilo od leta 1796. kot moda, so smatrali v onem času za nedostojno javno kaditi. Znano je, da se v Berlinu prva leta po 1848. ni smelo iti s smodko v ustih mimo kramlje pruske straže, ne da bi bil človek v nevarnosti eventualne aretacije. Smatralo se je to kot žaljivo. Sploh se smatra še danes za nedostojno priti pred predstojnika s smodko v ustih, kar pa se tudi ne stori s kosom kruha v ustih! Kajenje smodk je prišlo mnogo pozneje v navado kot kajenje tobaka s pipami. Kajti, z ozirom na to, kdaj se je prvič pojavila na Angleškem beseda „cigara“ v tisku, moramo sklepiti iz tega, da se smodke niso mnogo pred letom 1735. pojavile. Kajti v tem letu se prvič omenja beseda „seegar“ v neki knjigi, kjer se piše „Seegar so na ta način zviti tobakovi listi, da se jih more uporabljati v pipi, kakor tudi same“. Prve cigare so fabricirali v Ameriki v začetku 18. stoletja, od koder so prišle na Španjolsko, Francosko, v Nemčijo in od tu drugam. Prva nemška tvornica smodk je bila ustanovljena v Hamburgu, a je imela prvih osem let le malo odjemalcev. Udomačile so se smodke vedno bolj, čim bolj so se izpolnovele tvorniške tehnične naprave.

*** Vojvodinja Margareta Bourbonska** je tudi ena izmed onih žensk iz najvišjih krogov, ki so okusile vse sladkosti in bridkosti navadnega človeškega življenja. Vojvodinja je hči španskega pretendentata don Carlosa. Zagledala se je v nekega bikoborca in je pobegnila z njim v Južno Ameriko. Toreaidor pa se je udal pijaci in je pogljal po grlu kmalu vse premoženje. Vojvodinja je bila torej prisiljena sama skrbeti za vsakdanji kruh. Postala je artistinja in je v zadnjem času nastopala v nekem cirkusu v Buenos Aires v Argentini. Tu se ji je izneveril celo njen ljubimec. Vojvodinja je pretrgala vse občevanje z njim, prodala vse svoje dragocenosti in sklenila odpotovati v Evropo. Na poslovnem večeru, ki so ga vojvodinji priredili njeni znanici, se je njen bivši ljubimec opil tako pošteno, da je padel z vlaka, s katerim se je vozila vsa družba in ga je vlak povozil. Vojvodinja Margareta se je v Rio de Janeiro v Braziliji vkrcala na ladjo in se odpeljala v Evropo. Nastaniti se namerava v Avstriji.

*** Prot Poljakom v Prusiji.** Pruski shodni zakon dovoljuje, da se smejo v volilnem času vršiti zborovanja tudi v poljskem jeziku. Ker Poljaki (kakor je umljivo) povsod, kjer je le možno, uporabljajo to drobnico zakonske dobrote, zahtevajo sedaj nemško-nacionalni zagrizenci, da naj pruski državni zbor sklene jezikovni zakon, po katerem naj bi bila uporaba poljsčine prepovedana tudi za časa državnoborskih in deželnozbornih volitev. In ti zagrizenci zahtevajo še zase ime „svobodomiselne“ stranke!

*** Govoreči časniki.** Za čitanje najenostavnejše kitajske knjige je treba, da človek pozna najmanj tri tisoč različnih pismenk; vsled tega je smatrati sina nebeškega kraljestva, ki zna čitati in pisati, po vsej pravici in zaslugi za učenega človeka. Tako je razumljivo, da so „King Pao“ in drugi kineški listi pristopni le tem izobražencem. Za veliko množino tistih, ki ne znajo čitati, so prirejene v Pekingu čakalnice, v katerih eden teh „pismo-

ukov“ glasno čita časopis in razlaga mnogoštevilnim poslušalcem njegovo vsebino. Te čakalnice nas spominjajo, tako poročila italijanski časopis „Attualita“ na evangeljske molitnice. — Kitajskemu zgledu sledi Evropa z razvitejšimi tehničnimi pripomočki. Budimpešta se ponaša, da je uresničila Bellamyjeve sanje o telefonskem časopisu. Telefon Hirmanda ima nad 200 urednikov, ki so zvezani s 15.000 naročnikov. Vsak dan bere od 8. ure zjutraj do 10. ure zvečer osem glasov besedo za besedo tiste članke, ki jih je izbral glavni urednik, telegame iz inozemstva, lokalne vesti, parlamentarna poročila, politične govore, novice o borzi, trgovske vesti in sodnijska poročila — kratkoma vse stvari, ki jih navadno prinaša vsak dnevnik.

*** Trgovina z otroci na Nemškem.** Grozno sliko o nemški „kulturi“ je podala bivša policijska asistentinja Henrieta Arendtova v Stuttgartu. Ker je bila preveč vestna o svojem delu, so jo odpustili. Opozorila je javnost na trgovino z otroci, ki v Nemčiji bujno cvete. Zdaj je izdala o tem kulturnem škandalu celo knjigo. V Nemčiji — pravi pisateljica — je silo razvita trgovina z „belimi sužnji“. Trguje se na debelo, največ z nezakonskimi revnimi otroci. To trgovino skrivajo pod krinko adoptiranja. Tam so cele centrale „za adoptiranje“. Posebno se iščejo „otroci diskretnega poroda“. Mesečni promet takih otrok ceni pisateljica na 3000. Pisateljica je kot policijska uradnica imela priliko, da je natanko spoznala te razmere. Posebno živahna je trgovina z otroci v Berlinu. Otroci se prodajajo za ceno 300 do 10000 mark, večinoma na Rusko — za prostytucijo; to so torej deklice! Veliko otrok, moškega spola pa gre v Pariz, kjer jih kupujejo državne sirotišnice in napravijo tam iz njih Francoze, da pomladijo in izboljšajo francosko plemo. Pri teh kupcih igrajo veliko vlogo babice. Pa tudi zakonskih otrok se zelo veliko prodaja in se tudi dražje plačujejo. Na koncu knjige poziva Arendtova državo, naj naredi tej sramotni kupčiji konec.

*** Strašni prizori v jetnišnici.** Iz Lipskega se poroča: V jetnišnici v Vogtbergu so se dogodili te dni strašni prizori. Kaznjenc Fickert, ki je bil obsojen na 30 let in je prestal v ječi že 22 let, je nenadoma zažgal postelje svojih tovarišev. 36 kaznjencev, ki so bili v postelji, so bili v smrtni nevarnosti in so se le z velikim trudom rešili. Fickert je nato napadel nekega paznika in ga zabodel z nožem. Nasilneže so komaj ukrotili in zaprli v samotno celico.

*** Grozodejstva zblaznelih staršev.** V občini Spindelmühle so otroci trgovca Hollmanna nenadoma zgignili. Občanom se je zdelo to tako čudno in to tembolj, ker sta se Hollmann in njegova žena v zadnjem času zelo sumljivo obnašala. Radi tega je neki kmet udril v stanovanje Hollmanna, toda Hollman in njegova žena, ki sta bila oborožena s sabljami, sta ga takoj pregnala. Svojo srečo so nato poskusili orožniki in ognjegasci. Tudi ti so morali bežati. Končno so orožniki in ognjegasci hišo popolnoma obkolili in udrili skozi vrata v vežo. Tu je prišlo do pravega boja. Več ognjegascev je bilo ranjenih s sabljami. Po hudem trudu in naporu se je orožnikom končno vendar posrečilo oba blaznika ujeti in utakniti v prisilni jopič. V sobi so našli štiri otroke, ki so poginili od lakote in mraza. — Hollmann in njegova žena sta nenedoma zblaznela.

*** Afera inženir Richter.** Iz Soluna se poroča: Kakor se zatrjuje, bivata roparska glavarja, ki sta svoječasno odpeljala nemškega inženirja Richterja v gore, v Aleksandriji v Egiptu, ropar Lolios, kateremu so so štirje Grki ukradli ves denar, pa še nadalje izvršujejo svojo roparsko službo in vzemirja vso okolico posebno pa tujece.

*** Požrtvovalen kapitan.** Iz življenja nesrečnega mehiškega cesarja Maksimilijana, ko je bil ta še avstrijski vojvoda, pripovedujejo naslednjo zgodbo: V Carigradu je dal nadvojvoda naložiti neko ladjo z raznovrstno robo in blagom, ki ga je

kupil tam. Ladja naj bi še tisti večer odpeljala v Neapelj. Kapitan je prosil nadvojvoda, naj dovoli odjadrti še le drugi dan, ker bo pomoči vihar. Nadvojvoda, misleč, da je kapitanov strah prazen, ponovi zapoved in naznani, da se hoče tudi sam peljati z isto ladjo, da dokaže kapitanu, da ni nevarnosti. Kapitan prestrašen prosi nadvojvoda, če že hoče, da ladja odplove, naj saj sam ne hodi na njo. Vihar bo grozen. Nadvojvoda Maks pa je ostal pri svojem sklepu in dejal: „Kdo ukazuje tu, jaz ali Vi!“ „Cesarska visokost, brez dvoma Vi!“ pravi kapitan. „Tedadaj“, zapove nadvojvoda, „odjadramo ob 11. uri zvečer. Pripravite vse potrebno.“ Kapitan se ni mogel več ustavljati in dal zakuriti kotle. Nadvojvoda je ob 11. uri nestrpno čakal pri morju, kedaj mu naznanijo odhod ladje. Ura je bila že polnoči, a nikogar še ni z naznanilom. Slednjič mu pridejo povedati, da je ladja odpeljala pred 11. uro in nadvojvoda ni vzela seboj. Kmalu nato se je izvedelo, da je tisto noč razbil vihar nadvojvodovo ladjo, s katere se ni rešil niti en mož. Kapitan je žrtvoval svoje življenje in rešil nadvojvoda s tem, da je pol ure prej odjadral, kakor je zapovedano.

*** Svinje so ga požrle.** 80letnega svinjskega pastirja Balabana so v Bosenskem-Novu napadli roparji in ga ubili. Nato so se nesrečnega starca lotile še njegove svinje in ga popolnoma ogolodale.

*** Zemlja se je utrgala.** V kraju Seszen v Maroku se je utrgala zemlja in pokopala pod seboj 18 vojakov francoskega polka. 15 jih je bilo na mestu mrtvih.

*** Črna roka.** Čikaška policija je izsledila skrivalske znane anarhistične italijanske družbe „Črna roka“. Kakor se zatrjuje, je aretirala okoli 550 banditov.

*** Najstarejši novinarski mučenik.** V cerkveni državi v Rimu z okolico, v kateri so vladali papeži, se je vedno jako strogo postopalo z novinarji. Papeži so menili, da store še dobro delo novinarju, ki se je pregrešil proti avtoriteti uprave v papeževi državi, ako ga obsodijo na smrt, lepo izpovedo in obhajajo, nato pa sežgo in obesijo. Prvi mučenik žurnalistike je bil Nikolaj Franco, ki je ostro kritikoval upravo ter zbadal v satirah papeža, kardinale, prelate. Papež Pij V. ga je postavil leta 1570. pred inkvizicijo, ki ga je obsodila na smrt. Strahovito so ga mučili, potem pa obesili! Tako je bilo bogoljubno delo okoli papeža v tistih letih.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik
Milan Plet.
Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Predčasni porod.

Pri hranitvi dojenčkov, ki so se pred časom rodili je treba posebno in pazljivo opreznosti. Tu se maščuje vsaka zamuda in vsaka napaka. Ravno za te otroke Scottova emulzija pravni blagoslov, ako se z njo hrani dojenčke v primernih množini. Razvitek takih dojenčkov podpira

**Scottova ::
:: emulzija**

v taki meri, da jih po kratkem času ni več razločevati od drugih otrok neglede na krepki telesni ali koščeni sestav. Scottova emulzija je popolnoma lahko prebavljiva in tako okusna, da jo uživa vsak dojenček lahko in rad brez vsakega odpora.

Pri nakupu zahtevajte izrecno Scottovo emulzijo. Znamka „Scott“, vpljana že nad 35 let, jamči za dobroto in uspeh.

Cena originalni steklenici 2 K 50 v. Dobl se v vseh lekarnah.

Prva kranjska drogerija, parfumerija, fotomanufaktura itd.

Anton Kanc
Ljubljana, Židovska ulica št. 1.

Zunanja naročila izvršuje z obratno pošto. — Ceniki so na razpolago.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. Najmanjši znesek 50 vin. Pis-
menim vprašanjem je priložiti znamko 20 vin.
— Pri malih oglaših ni nič popusta in se pla-
čujejo vnaprej; zunanji inserenti v znakmah.
Zaščitnik malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Damski naklešni klobuki se radi opu-
stivne modistovske obrti po jako ugodni ceni
prodajo v modni trgovini P. Magdič, Ljubljana
nasproti glavne pošte. 606/x-17

Železna blagajna (Wertheim št. 3.) še
dobro ohranjena se ugodno proda. Vprašati
pri: Josip Polaku, trgovcu, Sv. Petra cesta 9.
645/x-1

M-blovana soba se takoj odda v bližini
franciškanske cerkve. Natančneje v „Prvi
anončni pisarni“. 644/2-1

Eleganten jako dober pianino se ceno
prodaja. Radeckega cesta št. 2. I. nad.
643/1-1

Kdor išče ali oddaja kako
službo,
kdor hoče kaj
kupiti ali prodati,
doseže to najlažje, ako
inserira
v Malih oglaših „Jutra“. Za besedo
se plača
samo 5 vinarjev.

Pojasnilo.

Na „Slovenčev“ podle laži z
dne 13. t. m., v katerem pravi, da sem
tudi jaz kandidat narodne napredne
stranke, izjavljam prvič, da nisem bil,
drugič pa da od danes naprej ne
mam več občeovati ne v gostilni in
ne v trgovini s klerikalno stranko. Kar
se tiče laži, da sem na cesti napadal
ljudi zaradi g. darcja Lenasija, je
mene sram, da poznam njegovega
očeta kot naprednjaka ter obžalujem,
da je prišel tako daleč. Dalje, kar se
tiče cerkve, naj cerkev občne pusti
na miru ter se naj drži svojega. Če
bode šlo pa tako naprej, je boljše,
da vrata zapro ter naredijo tempelj kupčije.
Naj se le lepo zahvalijo županskim
volitvam, kjer so tako sramotno po-
goreli. Kar se pa tiče godbe, je ven-
dar združena stranka tako močna, da
bi tistih 14 plošč lahko sama kupila.
Toliko v pojasnilo. 580

Leopold Črničoj, gostiln. in trgovec.
Na Viču, dne 30. oktobra 1910.

Kite iz las

po 5, 7, 9 in 12 K. — Barva za
lase in brado „Neril“ od dr. Drallea
v steklenicah po K 2— velike K 4.
Lasne podlage in vse vrste mrežice.
Lasulje, brade, šminke in vse drugo za
maskiranje priporočila po zmernih cenah

S. STRMOLI, brivec in lasničar
Ljubljana, Pod Trančo št. 1 (zraven
čevljarstva mostu). Izdelovalnica za
vsa lasna dela. Cenik se pošilja na
zahtevo zastoni.

TEODOR KORN
poprej HENRIK KORN
pokrivalec streh in klepar,
vpeljalec strelovodov ter in-
:: stalater vodovodov ::

LJUBLJANA
Poljanska cesta št. 8.

Priporočila se p. n. občinstva
za izvrševanje vsakršnih kle-
parskih del ter pokrivanje streh
z angleškimi, francoskimi in tu-
zemskimi škrliljem, z
asbest-cementnim škrliljem
(Eternit) patent Hatschek,
z izbočeno in ploščnato opeko,
lesno-cementno in strešno
opeko.
Vsa stavbinska in galanterijska,
kleparska dela v priznani so-
lidi izvršiti.
Poprave točno in ceno.
Proračuni brezplačno in
poštne prosto.

Najmoderneje blago za damске
kostume
A. & E. Skaberne
LJUBLJANA, Mestni trg št. 10.
po izvanredno nizkih cenah se dobiva pri

Lepo meblovana
zračna in velika

Kite iz las

s posebnim vhom, v I. nadstropju,
v neposredni bližini II. drž. gimnazije
se odda s 15. novembrom. Naslov
pove upravništvo „Jutra“.

**Laška in dunajska
KUHINJA**
nasproti glavne pošte

Od danes naprej polenovke. Okusne
morske ribe se oddajajo tudi ven po
nizki ceni. Dobra kuhinja pod dobro
znanim kuharjem Sonatto. Postrežba
točna in solidna. Za obilen obisk se
priporoča Marija Petrigoj.

M. RAVTAR

delikatesna trgovina in vinarna
Ljubljana, Jurčičev trg 3

priporoča svojo veliko zalogo raznih
jestevin, finih namiznih in
desertnih vin, likerjev, ko-
njaka in šampanjca.

Eksport kranjskih klobas.

Slav. društvom posebno nizke cene.
Za veselice dam blago tudi v komi-
sijsko prodajo.

Številka telefona 291.

Učiteljska tiskarna, Franciškanska ulica št. 8.

registrovana zadruga z omejenim jametvom

priporoča svojo bogato zalogo najnovejših tiskovin za šole, krajne šolske svete, županstva in druge urade. — Tiskarna sprejema vsa v t-
skanje in krogarsko streho spadajoča dela ter jih izvršuje točno, okusno in po solidnih cenah. — Tiskanje šolskih knjig in časopisov

Lastno založništvo.

Musikalije

Telefonska št. 118.

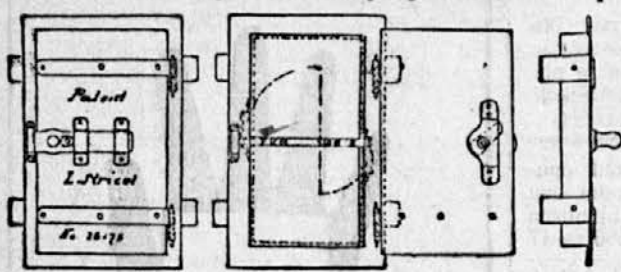

Najmodernejšee črke.

Litografija

Poljska kraljeva št. 78307.

Važno za inženirje, stavbne podjetnike, hišne posestnike in hišne upravitelje.

Proti sajam in prahu popolnoma varno zaprtdimnik, kjer je vsaka nevarnost po ognju izključena, omogočujoče samo patentna dvojna

dimniška vrata

s trojnatim proti ognju varnim zatvorom.
(C. kr. avst. pat. št. 26.175 od 1. junija 1906.)

Konstrukcije teh dimniških vrat, ki se lahko dajo vstaviti v novih ali pa že v starih poslopjih, so strokovnjaki že večkrat preizkusili in splošno pripoznali tem dimniškim vratom prednost pred vsemi drugimi. Niski priporočila ta vrata z razpisom 21. avgusta 1907; deželni glavar Kranjski pa z okrožnico z dne 11. maja 1908 vsem županstvom na Kranjskem. — Pojasnila daje L. Stricel, dimnikarski mojster.

Dobivajo se pri Lud. Striclu kakor tudi pri tvrdki Avg. Žabkar.

Ponarejanje patentnih vrat se kaznuje po patent. zakonu.

Trgovec ali obrtnik

mora, ako hoče napredovati, opozarjati občinstvo na svojo trgovino. Reklama je duša vsakega podjetja in vsak trgovec ali obrtnik,

ki noče biti skrit

samo v svoji ulici, ampak hoče dobiti odjemalce iz vseh delov mesta in tudi z dežele,

bo inseriral v „Jutru“

ki se čita in je priljubljeno povsod po Slovenskem.

Pri nakupu

sukna in manufakturnega blaga

priporočamo trgovino

LENASI & GERKMAN

Ljubljana, Stritarjeva ulica šte. 4.

Moderne kožuhovine

kakor: ovratnice, mufi, klobuki, čepice za dame, gospode in otroke, otročje garniture, vse v največji izbiro po zelo ugodnih cenah v modni trgovini

P. MAGDIČ, LJUBLJANA

nasproti glavne pošte.

40 klavirjev in harmonijev

dvornih tvrdk: Bösendorfer, Czapka, Heitzmann, Stelzhammer in Hörngl

nudim slavnemu občinstvu na vpogled in izbiro. Ker sem **izključno edini zastopnik na Kranjskem** zgoraj omenjenih dvornih tvrdk, svarim vsakogar pred nakupom event. falzifikatov. Vsakdo kupi pri meni za najmanjše obroke (K 18—) najboljši instrument.

Najcenejša izposojevalnica. — Točna postrežba. — Violine od 5 K naprej. — Vse glasbeno orodje in muzikallje v velikanski zalogi. — Uglasevanja in popravila vseh glasbil.

ALFONZ BREZNIK c. kr. izvedenec in učitelj „Glasb. Mat.“

Ljubljana, Kongresni trg šte. 15.

Najprimernejša igra za manjše odre je enodejanka

Malomestne tradicije

Češko spisal V. Štech, prevel V. M. Zalar. (Repertoarna igra češkega „Nar. divadla“ v Pragi.)

Pet moških, dve ženski vlogi.

Cena 60 vinarjev.

Dobiva se v knjigarnah in pri založniku V. M. Zalarju v Ljubljani.

Spominjajte se prekoristne družbe sv. Cirila in Metoda.

SODE

obno ohranjene, stare in nove, velike in male, prodaja

JOHANN BUGGENIG

sodar

na R. cesti na Rudolfovem želez. 5.

Priporoča se za vsa v svojo stroko spadajoča dela

J. ZAMLJEN

čevljarski mojster

V LJUBLJANI

— Sodnijska ulica št. 3 —

Dobe se tudi izdeluje obuvala. Izdeluje prave gorske in telov. čevlje.

FR. KS. KASPER

Ljubljana, Vegova ul., v bližini realke.

Zaloga raznega pohištva

hišnih oprav za spalne in jedilne sobe, vseh vrst tapeciranega pohištva, naslanjačev, otomanov, kakor tudi pisarniških oprav, dalje različnih platnenih in lesenih rolo, žaluzij in železnih valčnih zastorov. — Velika množina izgotovljenih oprav za spalne in jedilne sobe vedno v zalogi.

Priznalna pisma, ceniki in vzorci na poljubno razpolago.

—————

lako zanimiv, zabaven in poučen list s slikami je

„Ilustrovani tednik“

ki izhaja vsak petek ter stane četrtletno K 1-80.

Zahtevajte ga povsod! Naročite ga in inserirajte v njem!

Naslov: Ilustrovani Tednik, Ljubljana.

—————

Angleško skladišče oblek

O. BERNATOVIČ

Ljubljana, Mestni trg 5

priporoča svojo veliko zalogo

oblek, ulstrov, raglanov, zimskih sukenj, kakor tudi kratkih sako (mikado) z razno kožno podlago za gospode.

Velika izbira kostumov, dolgih double plaščev, kožuhovinastih jopic in paletotov, kril in bluz za dame. Vse v najmodernejšem kroju in barvi.

Solidna postrežba.

Priznana nizke cene.

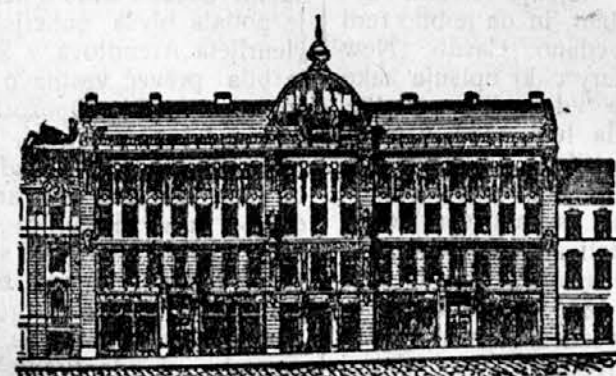
Najboljše odgovori „Slovincu“ vsak naš prijatelj, ako se naroči na „Jutro“, ali pa najde novega naročnika!

—————

Največja slovenska hranilnica!

Denarnega prometa do 31. dec. 1910 nad 564 milijonov K.

Stanje hranilnih vlog nad 40 milijonov K.

Rezervni zaklad nad 1.200.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

v Ljubljani, v lastni hiši, Prešernova ulica šte. 8.

sprejema vloge vsak dan in jih obrestuje po 4 1/2 % brez odbitka. Nevzdignjene obresti pripisuje vsakega pol leta h kapitalu. Sprejema vlože knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar. Denar in knjižice se lahko pošiljajo po pošti.

Za varnost naloženega denarja jamči zraven rezervnega zaklada še mestna občina ljubljanska z vsem premoženjem in z vso davčno močjo. Izguba vložnega denarja je nemogoča, ker je po pravilih te hranilnice, potrjenih po c. kr. deželni vladi izključena vsaka špekulacija z vložnim denarjem.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike, v podpiranje slovenskih trgovcev in obrtnikov pa

Kreditno društvo.

Posoja na zemljišča po 5 % in proti poplačevanju dolga po najmanj 1/4 %. Dolžnik pa mora dolg poplačati tudi poprej, ako hoče. Posoja se tudi na vrednostne papirje.

Ustanovljena leta 1831.

Največja zavarovalnica avstro-ogrske države

Ustanovljena leta 1831.

C. kr. priv. občna zavarovalnica Assicurazioni Generali v Trstu.

Glavni zastop v Ljubljani, Marijin trg, Sv. Petra cesta št. 2, v lastnem domu.

Zavaruje zoper požar na poslopjih, pohištvo in blagu, tatinski vlom, škode vsled prevažanja, poškodbo zrcal in zvonov. — Na življenje in za doto v vseh mogočih sestavah. — Tekom leta 1910. zavarovalo se je 19.215 oseb za kapital nad 155 milijonov kron na življenje. — Družba je izplačala za škode nad 1014 milijonov kron. Premoženje družbe znaša nad 392 milijonov kron.

Del. glavnica: K 8.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rez. fond nad K 800.000.

Stritarjeva ulica šte. 2, (lastna hiša)

priporoča promese dunajskih komunalnih srečk za žrebanje dne 2. novembra t. l. Glavni dobitak K 300.000.—. Cena K 18.—.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2 %